

Fra ”Jærnbanekefe” til politistation
-En lille historie om Buddinge Kro
Af: Eva Molin, Gladsaxe Byarkiv

Buddinge Jærnbanekefe

I 1906 blev Slangerupbanen indviet. På det tidspunkt anlagde man to stationer i Gladsaxe Kommune, nemlig: Bagsværd Station og Buddinge Station. Ved Bagsværd havde de rejsende rig lejlighed til at indtage kaffe eller frokost på Bagsværd Kro, men i Buddinge var der ikke en lignende mulighed.

I 1911 fik bestyrer Edvard Søren Larsen ideen til at indrette en cafe ved Buddinge Station. Antallet af privatpassagerer var ikke stort, men godstrafikken fra Buddinge var stor, og dermed var der også grundlag for en cafe på stedet.

Edvard ansatte arkitekt Alfred Berthelsen til at tegne et hus, der både kunne rumme kroen, en lejlighed og en rejsestald. Tegningerne lå klar i august 1911 og blev godkendt af sognerådet i februar/marts 1912, og endelig i april 1912 købte Edvard matrikel 16g Buddinge by, nuværende Fremtidsvej 1, daværende Buddingevej 267 af mælkeforpagter Olsen (siden Teglers).

Huset stod færdigt på rekordtid. 31/5-1912 blev det brandtakseret. Det havde kælder, stue og udnyttet tagetage. I kælderen var der fire rum, der var indrettet til køkken, fadebur og ølrum, d.v.s. lige fra start af, fik man alkoholbevilling. Restaurationslokalet lå i stueetagen tillige med to separate værelser til selskaber. Bag restaurationslokalet lå garderoberne og en stor dansesal. I tagetagen var der indrettet en 6-værelses lejlighed.

Navnet Buddinge Jærnbanekefe var dog ikke godt. Allerede få år efter omdøbte Edvard sin cafe til Buddinge Kro.

Sognerådet

Gladsaxe Sogneråd havde fra 1887 holdt møder i foreningen ”Sport” på nuv. Tingshøjvej 51. I 1908 blev der plads til møderne på daværende Buddinge Skole, men da man havde både skole og rådhus i samme, lille bygning, var pladsen meget kneben. Da Buddinge Jærnbanekefe blev indviet, flyttede man straks møderne dertil.

I 1949 gik sognerådet endda så vidt, at de lod tinglyse en deklARATION på Buddinge Kro. I deklARATIONEN stod der, at ejeren af Buddinge Kro, havde pligt til at udleje følgende lokaler i kroen til sognerådet: Den store havesal, den mindre havesal, billardstuen og den korridor, der forbandt de tre lokaler. ”Lokalerne skal indtil videre stilles til kommunens disposition som valglokaler, naar valg skal afholdes til rigsdag, amtsraad, kommunalbestyrelse o.lign”. DeklARATIONEN blev først aflyst i december 1968, så selvom Gladsaxe Rådhus stod færdigt med udgangen af 1937, benyttede man med andre ord fortsat kroen i mange år.

Ejerne

Edvard Larsen, der startede Buddinge Jærnbanekefe, drev den til sin død i 1921, hvorpå hans enke, Oline Marie, forpagtede den til restauratør H. Rasmussen, der lod en tilbygning opføre og kørte stedet videre et par år.

I 1924 overtog restauratør Louis Kristian Pøhls Buddinge Kro og udvidede den med endnu en tilbygning året efter. Men ligesom Edvard Larsen, døde Louis efter kun kort tid som kroejner. Allerede i august 1926 døde han fra sin hustru og to små piger på hhv. 6 og 11 år. Hans hustru, Tertia Toschetty, fik tilladelse til at sidde i uskiftet bo og fortsatte arbejdet indtil 1937.

Allerede i 1927 udvidede Pøhls enke kroen. Denne gang med en hestestald og en grisestald. Grisestalden havde sognerådet mange forbehold overfor, for industrielt grisehold var ikke foreneligt med krohold. Enken skyndte sig at forsikre kommunen for, at det kun ville blive grisehold til husbehov, idet svinestien blot skulle have plads til tre grise. Desuden fik hun indlagt træk og slip i hovedbygningen.

Tertia Toschetty Pøhls erstattedes af restauratør Svend Vilhelm Christiansen. Svend Christiansen satte sit præg på huset, ved først at lave en tilbygning med garage og et værelse, formentlig til en chauffør, derpå ved at modernisere toiletforholdene og til sidst ved at indlægge centralvarme i hele bygningen. Han drev kroen i 10 år, hvorpå han afløstes af restauratør Georg Spahn, der ejede kroen indtil sin død i februar 1967.

Fra kro til hotel

Den sidste ejer af Buddinge Kro, Georg Spahn, var en initiativrig mand og kroen gik godt med ham som ejer. I 1965 havde Spahn ejet kroen i 18 år, og han mente, kroen var moden til total ombygning. Derfor havde han opkøbt naboegrunden, hvor der lå et større gartneri og fået tilladelse til at slå grundene sammen til en stor parcel.

Spahns tanke var nu, at kroen skulle rives ned og give plads til et stort, moderne hotel i tre etager og fuld kælder. I kælderen skulle der bl.a. være reception og bowlingbaner. Stueetagen skulle indrettes som restaurant og selskabslokaler, mens 1. salen skulle indrettes med 25 dobbeltværelser og 24 enkeltværelser. På 2. sal skulle der indrettes en større lejlighed til restauratøren samt flere 1- eller 2½ værelses lejligheder med køkken og bad til de fastansatte. Desuden skulle der i kælderniveau, bag bowlingbanerne, være en overdækket garage med plads til 56 biler, benzintank og vaskeplads til bilerne.

Man kan spørge sig selv, hvorfor projektet ikke blev til noget. Kommunen stillede sig afventende og udtalte sig hverken for eller imod hotellet. Men kommunen havde allerede på det tidspunkt planer om at donere nogle nabogrunde på Fremtidsvej til Justitsministeriet til brug for en ny politistation.

Muligvis trak kommunen sagen i langdrag i håb om, at planerne ville ændres på naturlig vis? Muligvis var Spahn på dette tidspunkt ikke selv rigtig rask, han døde blot to år senere. Planerne kom så vidt vides aldrig kommunens borgere for øre som andet end et løst rygte, så det gav ikke anledning til debat i f.eks. de lokale aviser.

En politistation bliver til

Politiet i Gladsaxe havde i en længere årrække arbejdet under noget nær katastrofale forhold. Arbejdstilsynet havde flere gange været indblandet og lukket kælderlokaler og lignende, der fungerede som kontorer. Selve politistationen lå på Maglegårds Allé 7, men havde også lokaler på Søborg Hovedgade. Civilretten lå på Blegdamsvej i København, mens kriminalretten lå på Sortedamsdosseringen, ligeledes i København.

Justitsministeriet havde længe ønsket at få samlet alle de funktioner, der havde med Gladsaxe Politi at gøre, under ét tag, og naturligvis i Gladsaxe. Gladsaxe Kommune købte og skænkede i 1967 ministeriet tre grunde på Fremtidsvej, men de var ikke store nok, til at man kunne anlægge den planlagte politistation på dem.

Da Georg Spahn døde i 1967, købte Justitsministeriet den store grund, incl. kroen, af arvingerne for i alt 620.000 kr. Nu havde man tilstrækkelig stor en grund til, at man kunne få tilladelse til at bygge den store politi- og retsbygning, som man havde i tankerne.

I 1968 ansøgte Justitsministeriets tilsynsførende arkitekt kommunen om lov til at indrette en midlertidig pavillon samt nogle carporte. Ansøgningen gik af forskellige tekniske årsager ikke igennem, men i maj 1969 kunne en midlertidig barakbygning tages i brug. Barakbygningen lå netop der, hvor kroen havde ligget, på hjørnet af Fremtidsvej og Buddingevej.

I maj 1975 blev den endelige version af den store politi- og retsbygning på Fremtidsvej indviet.

Artiklen er baseret på oplysninger fra kommunens byggesagsarkiv og supplerende oplysninger fra skødegenparter og brandtaxationer fundet på Landsarkivet.